International Journal of Kannada Research
www.kannadajournal.com

ISSN: 2454–5813
IJKR 2023; 9(2): 81-83
© 2023 IJKR
www.kannadajournal.com
Received: 01-02-2023
Accepted: 04-03-2023

ಡಾ. ಚೆಲುವರಾಜು
ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು, ಹೊಸಕೋಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜಿಲ್ಲೆ, ಕರ್ನಾಟಕ, ಭಾರತ

Corresponding Author:
ಡಾ. ಚೆಲುವರಾಜು
ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು, ಹೊಸಕೋಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜಿಲ್ಲೆ, ಕರ್ನಾಟಕ, ಭಾರತ

ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿನ ಸ್ತ್ರೀ ಪಾತ್ರಗಳ ವಿಭಿನ್ನ ನೆಲೆಗಳು

ಡಾ. ಚೆಲುವರಾಜು

ಪೀಠಿಕೆ

ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪಿತೃ ಪ್ರಧಾನ ಮತ್ತು ಮಾತೃ ಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳೆರಡೂ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿತ್ತು. ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜ ಮಾತೃ ಪ್ರಧಾನ ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಬದಲಾದ ಉತ್ಪಾದನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಹೆಣ್ಣು ಪುರುಷನ ಆಸ್ತಿಯಾದಳು. ಈ ಮೂಲಕ ಪಿತೃ ಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಮೂಲ ಮಾತೃ ಪ್ರಧಾನ ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಘರ್ಷಣೆಗಳಿರಲಿಲ್ಲ. ನಂತರ ಬದಲಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಂದಾಗಿ ಎರಡೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಘರ್ಷ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಈ ಸಂಘರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪುರುಷ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಪ್ರಾಬಲ್ಯಗೊಂಡಿತು. ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈಗಲೂ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಭಾರತೀಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪರಂಪರೆಯೆಂದರೆ ಪುರುಷ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಆಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಪರಂಪರೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಿದ್ಧ ಮಾದರಿಯೊಂದು ರೂಪಿತಗೊಂಡಂತಾಯಿತು. ಈ ಸಿದ್ಧ ಮಾದರಿಯ ಹೆಣ್ಣು ಪುರುಷನ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾಳೆ. ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ದುರ್ಬಲೆ, ಕರುಣಾಮಯಿ, ಪಾವಿತ್ರ್ಯತೆ, ಶೀಲ, ಲಜ್ಜೆ, ನಡತೆ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಮಲೆಮಾದೇಶ್ವರ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸಿದ್ಧ ಮಾದರಿಯ ಹೆಣ್ಣಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ ಹೆಣ್ಣಿನ ಪಾತ್ರಗಳು ಕಂಡುಬಂದಿವೆ.

'ಚಾಮುಂಡಿಕವಟ್ಲು'ನಲ್ಲಿ ಶಿವ ಪಾರ್ವತಿಯು ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ಬರುವಾಗ ಮೈಸೂರಿನ ಮಹಿಷಾಸುರನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಹಿಷಾಸುರನು ಮಕ್ಕಳನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಂದುಹಾಕಿ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ನರ ಪ್ರಾಣಿಯಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಇದರಿಂದ ಪಾರ್ವತಿಯು ಶಿವನಿಗೆ ಮಹಿಷಾಸುರನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವಂತೆ ಹೇಳುವಳು. ಆಗ ಶಿವನು

"ಪಾರ್ವತಿ ಈ ರಾಕ್ಷಸರು ಅಂದ್ರೆ
ನಮ್ಮಿಂದ ಬ್ರಮ್ಮನಿಂದ ವರ ಪಡ್ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.
ಇವುರನ್ನ ನಾನು ಕೊಂದುಬಿಟ್ರೆ
ನನ್ನ ಹೊಟ್ಟೇಲಿರೋ ಮಕ್ಕಳ ಕೊಂದಂಗಾಯ್ತದೆ
ನಾವಿವ್ರ ಕೊಲ್ಲದು ತರವಲ್ಲ ಅಂದವ್ರೆ ಮಾದೇವ ನೋಡಿ ನಮ್ಮ ಶಿವನಾ"

ಹೀಗೆ ಶಿವನು ರಾಕ್ಷಸ ಸಂಹಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪದಿದ್ದಾಗ ಪಾರ್ವತಿಯು ಶಿವನಲ್ಲಿ ತನಗೆ ವರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಆ ಮೂಲಕ ತಾನೇ ರಾಕ್ಷಸ ಸಂಹಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ವರ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಹೆಮ್ಮಾರಿ ವೇಷವನ್ನು ತಾಳುತ್ತಾಳೆ. ರಾಕ್ಷಸ ಮಹಿಷಾಸುರನೊಂದಿಗೆ ಪಾರ್ವತಿ ಹೋರಾಡುವುದನ್ನು ಶಿವ ನೋಡುತ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪರಂಪರೆಯು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ದುರ್ಬಲೆ, ಸಹನಾಮೂರ್ತಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿತ್ತು, ಆದರೆ ಪಾರ್ವತಿಯು ಪುರುಷರಿಗೆ ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿ ಹೋರಾಡುವಲ್ಲಿ ಪರಂಪರೆಯ ಸಿದ್ಧ ಮಾದರಿಯ ಹೆಣ್ಣಿಗಿಂತ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದಿದ್ದಾಳೆ.

ಆಗ ಶಿವನು : "ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ ಇಲ್ಲಿಗಂಟ
ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಸುಕವಿತ್ತು
ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಭಗವಂತ
ಹೆಣ್ಣು ಅನ್ನತಕ್ಕಂತ ಹೆಣ್ ಜಲ್ಮವನ್ನ

ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣೆತ್ತಿ ನೋಡ್ಬಾರ್ದು" ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಹೀಗೆ ಸಿದ್ಧ ಮಾದರಿಯ ಹೆಣ್ಣಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಪರಂಪರೆಯು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಮೇಲಿನ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಸಮಾಜ ಒಪ್ಪಿತ ಸಿದ್ಧ ಮಾದರಿಯ ಹೆಣ್ಣಿನಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸುಖ ಸಂಸಾರ ಸಾಧ್ಯವೆಂಬ ಗ್ರಹಿಕೆ ಈ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿದೆ.

'ಮಾಲೂರು ಬಸ್ತಮ್ಮನ ಕವಟ್ಲು' ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಬಸ್ತಮ್ಮ(ಮಲ್ಲಮ್ಮ) ಪರಂಪರೆಯ ಸಿದ್ಧ ಮಾದರಿಯ ಹೆಣ್ಣಿನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾಳೆ. ಕೆರೆಯ ಬಳಿ ಮುಖವನ್ನು ತೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಮಾದೇಶ್ವರ ರೂಪವನ್ನು ಕಂಡ ಮಲ್ಲಮ್ಮ ಅವನ ಮೇಲೆ ಮೋಹಗೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ.

"ಇವುನ್ನ ನಾನು ಮೋಯಿಸ್ಬೇಕು
ನಾನು ಇವುನ್ನ ಕೂಡಬೇಕು" ಅಂತ್ಹೇಳಿ
ಕೆರೆತಾವ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಂತ್ಕಂಡು
ನಮ್ಮಪ್ಪಾಜಿ ಮಾಯ್ಕಾರನ ಮೇಲೆ
ನೀರ ಎರುಚವಳೆ ಹಾದ್ರದ ಮಲ್ಲಮ್ಮ
ನೋಡಿ ನಮ್ಮ ಶಿವನಾ"

ಕೊನೆಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ನಿರ್ವಾಣದಲ್ಲಿ ಬಂದಾದರೂ ಮಾದೇಶ್ವರನನ್ನು ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪಣತೊಡುತ್ತಾಳೆ. ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಈ ಬಗೆಯಾದ ಲೈಂಗಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಬಸ್ತಮ್ಮ ಇಲ್ಲಿ ಪರಂಪರೆಯ ಸಿದ್ಧ ಮಾದರಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದಿದ್ದಾಳೆ. ಆದರೆ ಪರಂಪರೆಯು ಇಂತಹ ಲೈಂಗಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತ ಅವಳನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಭಸ್ಮ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಪರಂಪರೆಯ ಸಾತ್ವಿಕತೆಯನ್ನ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಇಕ್ಕೇರಿ ದೇವಮ್ಮನ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇಕ್ಕೇರಿ ದೇವಮ್ಮನ ಬಳಿ ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟದ ರಂಗಸ್ವಾಮಿ ಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಇಕ್ಕೇರಿ ದೇವಮ್ಮ

"ಯತುಗಳ ಭಿಕ್ಷ ಮುತುಗಳ ಭಿಕ್ಷ
ಆತಿ ಸಂಗಯ್ಯನ ಭಿಕ್ಷ ಜ್ಯೋತಿ ಲಿಂಗಯ್ಯನ ಭಿಕ್ಷ
ಕೇಳುವಾತನ ಭಿಕ್ಷ" ಅಂತ್ಹೇಳಿ ಭಿಕ್ಷಾ ಸಾರ್ತಿದ್ದಾರೆ.
ಮೂರ್ಜನ ಮೂರ್ತಿಗಳ ಮೊಕವನ್ನು ನೋಡ್ಬುಟ್ಟು ದೇವಮ್ಮ
"ಇವರಾಬರುಣವೆಲ್ಲ ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿ ಮುತ್ತು ರತ್ನವಲ್ಲ ಶಿವನೆ
ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬಂಗಾರ್ವೆ ಸಿಕ್ಕುಂದಂಗಾಯ್ತದೆ
ಮೂರು ಜನಾನೂವೆ ಕೊಲ್ಬೇಕಲ್ಲ" ಅಂತ್ಹೇಳಿ

ಇಕ್ಕೇರಿ ದೇವಮ್ಮನಲ್ಲಿ ಪರಂಪರೆ ಹೇಳುವಂತಹ ಕರುಣಾಮಯಿ ಗುಣವಿಲ್ಲ ಬದಲಿಗೆ ದುರಾಸೆ ಇದೆ. ಇಕ್ಕೇರಿ ದೇವಮ್ಮ ಕರುಣೆಯಿಲ್ಲದೆ ಸಂಪತ್ತಿಗಾಗಿ ಕೊಲೆ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧಳಾಗಿರುವ ಕ್ರೂರತನದ ಹೆಣ್ಣಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಹೆಣ್ಣು ಕೋಮಲೆ, ಮೃದು ಸ್ವಭಾವದವಳೆಂಬ ಸಿದ್ಧ ಮಾದರಿ ಗ್ರಹಿಕೆಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾಳೆ. ಇಂತಹ ವಿಭಿನ್ನ ಸ್ವಾಭಾವದವರನ್ನು ಪರಂಪರೆ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ಇಕ್ಕೇರಿ ದೇವಮ್ಮನನ್ನು ಕಲ್ಲು ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಪರಂಪರೆಯ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ ಹೆಣ್ಣು ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ರೀತಿಯ ಪರಂಪರೆಯ ಸಿದ್ಧ ಮಾದರಿಯ ಹೆಣ್ಣಿನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ಸ್ತ್ರೀ ತನ್ನದೇ ಆದ ಸ್ವಾಭಿಮಾನವನ್ನು ಗಳಿಸಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪುರುಷನಿಗೆ ಸರಿಸಮಾನಳಾಗಬೇಕೆಂಬ ಆಶಯ ಜಾಗೃತಗೊಂಡು, ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯ ಸಿದ್ಧಾಂತವೇ ಸ್ತ್ರೀ ಪರವಾದ, ಸ್ತ್ರೀ ಕಾಳಜಿಯುಳ್ಳ ಒಂದು ಚಳುವಳಿಯಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿತು.

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸ್ತ್ರೀವಾದದ ಪ್ರೇರಣೆಪಡೆದ ಭಾರತೀಯ ಸ್ತ್ರೀವಾದವೂ ಕೂಡ ಸುಮಾರು ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಗಂಡು ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣು ಇಬ್ಬರ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನೂ ಬದಲಿಸುವ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದ ರೂಪುಗೊಂಡಿದೆಯಾದರೂ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಪರಂಪರೆಯ ಮೌಲ್ಯಗಳುಳ್ಳ ಸಿದ್ಧ ಮಾದರಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಶಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಇಂದಿನ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು, ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಖಾಸಗಿ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಕೌಟುಂಬಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಳಗಡೆ ಇನ್ನೂ ಪುರುಷನ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ. ಕೌಟುಂಬಿಕವಾಗಿ ಮಹಿಳೆ ಇಂದಿಗೂ ದುರ್ಬಲವಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಲೈಂಗಿಕತೆ, ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮೇಲಿನ ಹಿಡಿತ ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಗಳು ಪುರುಷರ ಕೈಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.

ಇಂದಿನ ಮಹಿಳೆಯರು ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದು ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಕುಟುಂಬದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡಿನ ನಿರ್ದೇಶನದಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಖಾಸಗಿ ಬದುಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇಂತಹ ಶೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಗೆ ಹಿಂಜರಿಕೆ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಗಂಡ ಹಾಗೂ ಕುಟುಂಬದ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಕುಂದುಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಇದಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಕಾರಣಳಾಗುತ್ತೇನೆಂಬ ಕೀಳರಿಮೆ ಅವಳಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡರೂ ಗಂಡನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆಯಾಗದಂತೆ ನಾಟಕೀಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಕೊನೆಗೆ ಗಂಡಿನ ಧೋರಣೆಯೇ ಸರಿ, ತನ್ನದೇ ತಪ್ಪು ಎನ್ನುವ ನಿಲುವು ಅವಳಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ವಿಮೋಚನಾ ಚಳುವಳಿಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿವೆಯಾದರೂ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ತರುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಆಧಾರವೆಂದರೆ ಮದುವೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿನ ಅನೇಕ ಆಚರಣೆಗಳು ವಿವಾಹವಾಗಲಿರುವ ಹೆಣ್ಣು ಮತ್ತು ಗಂಡಿನ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಅಧೀನತೆಯನ್ನು ಸಾಂಕೇತಿಸುತ್ತದೆ. ವಿವಾಹದ ಮೂಲಕ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮೇಲೆ ಗಂಡು ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಗಂಡಿನ ಇಡೀ ಕುಟುಂಬವೇ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನ ಚಲಾಯಿಸುತ್ತದೆ. ಮೇಲ್ನೋಟದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚೌಕಟ್ಟು, ನಿರ್ಬಂಧಗಳಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಂಡರೂ ಸಹ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಪರಂಪರೆಯ ಸಿದ್ಧ ಮಾದರಿಯ ಹೆಣ್ಣಿನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನೋಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ಹೆಣ್ಣು ಸಹ ಆ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಗೆ ಬದ್ಧಳಾಗಿರುತ್ತಾಳೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅಂತಹ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಂದ ಹೊರ ಬರಬೇಕೆಂದುಕೊಂಡರೂ ಸಮಾಜದ ಟೀಕೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಆತಂಕ ಅವಳಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಕೌಟುಂಬಿಕ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಪುರುಷಾಧಿಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿರುತ್ತಾಳೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಗಟ್ಟಿ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಇಂತಹ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಮೀರಿದ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಸಮಾಜವು ಗಂಡುಬೀರಿ, ಅಹಂಕಾರಿ ಹೆಣ್ಣು ಎಂಬುದಾಗಿ ತೆಗಳುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಪರಂಪರೆಯ ಸಿದ್ಧ

ಮಾದರಿಯ ಹೆಣ್ಣಿನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಮೀರಿದ ಸ್ತ್ರೀಯರೆಂದರೆ ಪಾರ್ವತಿ, ಬಸ್ತಮ್ಮ, ಇಕ್ಕೇರಿ ದೇವಮ್ಮ ಮೊದಲಾದವರು.

ಇಲ್ಲಿ ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಪಾರ್ವತಿಯನ್ನು ಹೆಮ್ಮಾರಿಯೆಂದು, ಬಸ್ತಮ್ಮನನ್ನು ಹಾದರವದವಳೆಂದು, ಇಕ್ಕೇರಿ ದೇವಮ್ಮನನ್ನು ಸಂಪತ್ತನ್ನು ದೋಚುವ ಹೀನ ಹೆಂಗಸೆಂದೂ ಗುರ್ತಿಸುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಪರಂಪರೆಯ ಸಿದ್ಧ ಮಾದರಿಯ ಹೆಣ್ಣಿನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯು ಆಧುನಿಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡೂ ಕಾಣದಂತೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದೆ ಇದರಿಂದಾಗಿಯೇ ಸ್ತ್ರೀ ವಿಮೋಚನಾ ಆಶಯಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಫಲಕಾರಿಯಾಗದೆ ವಿಫಲಗೊಂಡಿವೆ ಎಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಸ್ತ್ರೀ ವಿಮೋಚನಾ ಹೋರಾಟಗಳು, ಸ್ತ್ರೀಪರ ವಾದಗಳು ಹೆಣ್ಣಿನ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವತ್ತ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕಿದೆ. ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಪಾರ್ವತಿ, ಬಸ್ತಮ್ಮ, ಇಕ್ಕೇರಿ ದೇವಮ್ಮ ಪರಂಪರೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಇಂತಹ ಪುರುಷ ನಿರ್ಮಿತ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಮೀರುವ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

'ಸಂಕಮ್ಮನ ಸಾಲು'ವಿನ ಬಲಗೈ ಭಾಷೆ ಕವಟ್ಲುವಿನಲ್ಲಿ ಸಂಕಮ್ಮನ ನಿಲುವುಗಳು ಸ್ತ್ರೀ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತವೆ. ನೀಲಯ್ಯ ಹೆಜ್ಜೇನು ಬೇಟೆಗೆ ಹೋಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೆಂಡತಿಯ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಅನುಮಾನಗೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಇದರಿಂದ ಸಂಕಮ್ಮನಿಗೆ 'ಬಲಗೈ ಭಾಷೆ ನೀಡು' ಎಂದಾಗ ಸಂಕಮ್ಮ ನೀಲಯ್ಯನಿಗೆ ನೀನು ಕೊಟ್ಟ ತೆರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆಯೇ ಹೊರತು ಬಲಗೈ ಭಾಷೆ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಕಮ್ಮ ಬಲಗೈ ಮುಟ್ಟಿ ಭಾಷೆ ನೀಡಲು ತಾನು ಅಂತಹ ತಪ್ಪನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು, ತಪ್ಪನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದರೆ ಹೇಳು ಎಂಬುದಾಗಿ ತನ್ನ ಗಂಡನಿಗೆ ವಿರೋಧವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಂಕಮ್ಮನಿಗೆ ತಾನು ಮಾಡದೇ ಇರುವ ತಪ್ಪನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಮಾನ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ತನ್ನ ತಪ್ಪನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿ ಎಂಬ ಸವಾಲನ್ನು ನೀಲಯ್ಯನಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾಳೆ. ಬಲಗೈ ಭಾಷೆ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ತನ್ನನ್ನು ನಿನ್ನ ಜೊತೆ ಹೆಜ್ಜೇನು ಬೇಟೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗು ಎಂದು ನೀಲಯ್ಯನಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ನೀಲಯ್ಯ ಸಮಾಜ ತನ್ನನ್ನು ತೆಗಳುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಸಂಕಮ್ಮ ತಂದೆ–ತಾಯಿಯೊಂದಿಗೆ, ಮಕ್ಕಳಿರುವಂತೆ ಹಸುವಿನೊಂದಿಗೆ ಕರುವಿರುವಂತೆ ತಾಳಿ ಕಟ್ಟಿದ ಗಂಡನೊಂದಿಗೆ ಹೆಂಡತಿ ಬಂದರೆ ಏನಾಗುವುದೆಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಸ್ತ್ರೀಯು ಪುರುಷನಿಗೆ ಸರಿಸಮಾನಳು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ನೀಲಯ್ಯನಿಗೆ ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವೊಂದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಂಕಮ್ಮ ನೀಲಯ್ಯನಿಗೆ ಕೊಡುವ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹಂಬಲ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

> "ನೀನು ಕಟ್ಟಿದ ತೆರುವ ತಕ್ಕಯ್ಯ
> ನನ್ನ ಹಟ್ಟಿಂದಾಚ್ಕೆ ಕಳುವಯ್ಯ
> ನಿನ್ನ ದಾರ್ಯ ನೀನು ನೋಡಯ್ಯ
> ನನ್ನ ದಾರ್ಯ ನಾ ನೋಡ್ತೀನಿ
> ನಾನು ಬಲಗೈ ಮುಟ್ಟಿ ಭಾಷೆ ಕೊಡುವಂತ
> ಮಗಳಲ್ಲ ಹೋಗೋ ಯಜಮಾನ"

ಈ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಪುರುಷ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತೊಗೆಯಲು ಸಂಕಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಳಿದ್ದಾಳೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಗಾಣಬಹುದು. ನೀನು ಕೊಟ್ಟಿದ ತೆರವನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತನ್ನನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರಗೊಳಿಸು ಎನ್ನುವ ಹಂತಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ. ಸ್ತ್ರೀವಾದವನ್ನು ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಮಂಡಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆ ಸಂಕಮ್ಮ ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಿದ್ದಾಳೆ. ಪಾಪಿ ಜನ್ಮ ಹೋದರೂ ಸರಿಯೇ ಬಲಗೈ ಭಾಷೆ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ. ಇದು ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವಾಭಿಮಾನವನ್ನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಮಾತಾಗಿದೆ.

ನೀಲಯ್ಯ ಸಂಕಮ್ಮನಿಗೆ ಎಷ್ಟೇ ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದರೂ ಸಂಕಮ್ಮನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ದ್ವಂದ್ವ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿಯೇ ಕೊನೆಗೂ ಬಲಗೈ ಭಾಷೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಮೂಲಕ ಅವಳನ್ನು ಪಳಗಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನೀಲಯ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾನಾದರೂ ಸಂಕಮ್ಮನ ಅಚಲ ನಿಲುವಿನಿಂದಾಗಿ ವಿಫಲಗೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ನೀಲಯ್ಯನು ದನ–ಕುರಿ ಕಾಯುವವರೊಂದಿಗೆ ಸಂಕಮ್ಮ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದುವಳೆಂಬ ಅನುಮಾನ ಆತಂಕ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದಾಗ ಸಂಕಮ್ಮ ಬಲಗೈ ಭಾಷೆ ನೀಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಇಂತಹ ಕೀಳುಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಇಳಿಸುತ್ತೀಯ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ತನ್ನ ತಲೆಯನ್ನಾದರೂ ಕಡಿದುಬಿಡು ಆದರೆ ಬಲಗೈ ಭಾಷೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ದೃಢ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ.

ಹೀಗೆ ಪುರುಷ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಶೀಲ, ಚಾರಿತ್ರೆಯ ನಡತೆ, ಲಜ್ಜೆ ಮುಂತಾದ ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಿದೆ. ಈ ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ಸಂಕಮ್ಮ ವಿರೋಧಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಬಲಗೈ ಭಾಷೆ ನೀಡಿದರೆ ಪುರುಷ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಂತೆ ಇದರಿಂದಾಗಿ ತನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಿಲುವು ಸಂಕಮ್ಮನದು. ಸಂಕಮ್ಮನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಪುರುಷ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವ ನೀಲಯ್ಯನ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಹೆಣ್ಣು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನ ಮೀರುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಸಂಕಮ್ಮನ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಸಂಕಮ್ಮನಲ್ಲಿ ಪುರುಷ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವ ನೆಲೆಗಳು ಕಂಡುಬಂದಿವೆ.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಲೆಮಾದೇಶ್ವರ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಪುರುಷ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾದ ಸ್ತ್ರೀ ಪಾತ್ರಗಳು ಪುರುಷ ಪರಮಾಧಿಕಾರ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಹಾಗೂ ಬಂಜೆಯೊಬ್ಬಳ ಬವಣೆಯು ಹೃದಯ ಸ್ಪರ್ಶಿಯಾಗಿ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ. ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದ ಹೆಣ್ಣೊಬ್ಬಳು ಸಮಾಜದಿಂದ ಎದುರಿಸಬಹುದಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇವೆಲ್ಲ ವೈರುಧ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಆದರ್ಶದ ದಾಂಪತ್ಯದ ನೆಲೆಗಳೂ ಸಹ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷನಿಗೆ ಸರಿಸಮಾನ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಪುರುಷ ನಿಯಂತ್ರಣ ಗೋಡೆಗಳನ್ನು ಹೊಡೆಯಬೇಕು. ಆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸ್ತ್ರೀಯು ಸ್ವತಂತ್ರ ಅಸ್ಥಿತ್ವವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಬಂಧಗಳಿರುವಂತೆ ಸಮಕಾಲೀನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ವಿವಾಹ. ಶೀಲ, ವೈಧವ್ಯ, ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವೇಷಭೂಷಣಗಳು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಅಗೋಚರಗೊಳಿಸಿವೆ. ಇಂತಹ ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಸ್ತ್ರೀಯ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ಪುನರ್ ನವೀಕರಣಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜಾನಪದ ಜಗತ್ತಿನೊಳಗಡೆ ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿಯ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

1. ಮಲೆಯ ಮಾದೇಶ್ವರ ಸಂಪುಟ–1, 2 : ಪಿ.ಕೆ.ರಾಜಶೇಖರ.
2. ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಕಲೆಗಳ ಕೋಶ : ಪ್ರೊ.ಹಿ.ಚಿ.ಬೋರಲಿಂಗಯ್ಯ.
3. ಸ್ತ್ರೀವಾದ : ಡಾ.ಬಿ.ಎನ್.ಸುಮಿತಾಬಾಯಿ.